

[Carlsen-Skiødt.]

Hvad det øvrige angaar, foreslaas det jo, at det bliver Kommunalbestyrelsen, der har Kaldsretten til Embederne. Jeg vil dog gerne hænstillte, at Kommunalbestyrelserne bevarer Indstillingsretten, som jeg synes de er kommet ganske godt om ved hidtil, hvorfor der ingen Grund er til at forandre ved det, og at det saa, nu kommer vi til det tredje Led, bliver Direktionen, Skoleraadet, eller hvad man nu vil kalde det, der faar Kaldsretten.

Naar jeg nu kommer til Direktionen eller Skoleraadet, vil jeg straks sige, at her er en af Forbedringerne — der er jo virkelig i Lovforslaget Forbedringer, som den nye Tid maatte kræve; det skal jeg anerkende —, nemlig den, at man giver Lærerne som saadanne en mere fremskudt Stilling. Denne fremskudte Stilling skal dog ikke ligge i Tilsynet; heri har den gamle Lov om Skolens Tilsyn set rigtigt, at Lærerne ikke kan vælges ind i Skolekommissionen; man skal ikke kunne være sin egen Tilsynsmand paa nært Hold. Men derimod forekommer det mig, at der intet kan være til Hinder for, at Lærerne indenfor Provstiet — jeg vil ogsaa holde paa den samme Inddeling i Provstier, som Lovforslaget foreslaar oretholdt, og som vi har for Øjeblikket — bliver repræsenteret og derigennem kan være medbestemmende ved Kaldelsen af Lærere indenfor vedkommende Provsti. Man vilde faa en fortrinlig Direktion, naar den bliver sammensat paa den Maade, som ogsaa tidligere er nævnt her, nemlig af Amtmanden som Statens Repræsentant, Provsten som Menighedens, Kirkens Repræsentant, to læge Medlemmer, der vælges, og en Lærer.

Og saa kommer vi til det, som har været meget omstridt — jeg skal ikke gøre alt for meget ud af det —, Spørgsmaalet om Kredslærerne. Jeg er af den Mening, at Kredslæreren bør vi vist lade falde. Kredslæreren bliver ikke det, som fra Lærernes Side har været ønsket: det faglige Tilsyn med Belærelse og meget andet. Derimod mener jeg, man skal give Lærerne Plads i Skoleraadet, og det maa jo være Meningen, at Skoleraadet ligesom nu skal være tilsynsførende, ikke blot skal have Kaldsretten, men ogsaa Tilsynspligten. Ud fra de Erfaringer, jeg har paa dette Omraade, tror jeg,

at den af mig før nævnte Direktion paa 5 Medlemmer indenfor hvert Provsti var fuldt betryggende for Tilsynet. At Biskopperne fremdeles beholder Visitatsretten i vore Skoler som hidindtil, vil jeg blot nævne i denne Forbindelse som noget selvfølgeligt. Det har været udtalt paa mange Maader, ogsaa af den højtærede Undervisningsminister, at Tanken med dette Lovforslag er ikke at klippe Traaden over mellem Kirke og Skole, og det synes jeg vi kun kan være glade for; men lad os ogsaa give det et Udtryk i vor Lovgivning, saa at det kan ses og skønnes. Det er ikke nok, man siger, at der skal være en Forbindelse, man maa give det et synligt Udtryk derigennem, at man indenfor de forskellige Omraader bibeholder, hver paa sit Sted, baade Sognepræsten, Provsten og Biskoppen.

Jeg tror, at man paa den Maade, ved en saadan Forbedring af det foreliggende Lovforslag sikkert vilde naa noget af det, som den store Del af Befolkningen ønsker. Jeg beklager blot, at der ikke ganske anderledes i vore Blade og paa offentlige Møder er kommet til Orde fra Forældrenes Side, hvad det er de ønsker. Jeg tror dog, at det, jeg her har skitseret, angaaende Sammensætningen af Tilsynet, vil kunne tiltrædes af den største Del af de Forældre, hvis Børn gaar i Skolen. Maa jeg i denne Forbindelse sige, som en Sidebemærkning, at naar der i Lovforslaget nævnes, at kun de Forældre, der har Børn, som gaar i Skolen, er stemmeberettigede, bør en saadan Bestemmelse ikke opretholdes. Jeg kunde bedre forstaa — hvis man endelig skulde have en Bestemmelse her —, at man indsatte en Bestemmelse om, at kun de Forældre kunde vælges ind i Skoledirektionen eller Forældreraadet, der ikke havde Børn, der gik i Skolen; de staaer nemlig ganske anderledes uafhængigt. Men jeg vil mene, at her maa man give alle Forældre, alle voksne Personer i Kommunen, baade Lov til at stemme og ogsaa Ret til at kunne vælges.

For Købstadskolernes Vedkommende var der et Par Ting til, jeg gerne vilde sige. For deres Vedkommende ønsker jeg i store Linier den samme Ordning, jeg her har skitseret, naturligvis med den Begrænsning, der altid maa komme, hvor man har en Skoledirektør og en Skoleinspektør. Der er meget af Arbejdet, der kommer til at ligge